

ПОСТАНОВА

Верховної Ради України

Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, парламентів та урядів держав – членів Європейського Союзу та НАТО, Європейського Парламенту, Міжпарламентського Союзу, Парламентської асамблеї Ради Європи, Парламентської асамблеї ОБСЄ, Парламентської асамблеї НАТО, Представника ОБСЄ з питань свободи ЗМІ, Міжнародного комітету Червоного Хреста, Міжнародної федерації журналістів, Європейської федерації журналістів, міжнародної неурядової організації "Комітет захисту журналістів", міжнародної неурядової організації "Репортери без кордонів", Коаліції свободи медіа щодо забезпечення звільнення та повернення в Україну полонених та незаконно утримуваних журналістів (включно з громадянськими журналістами)

Верховна Рада України постановляє:

1. Схвалити Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, парламентів та урядів держав – членів Європейського Союзу та НАТО, Європейського Парламенту, Міжпарламентського Союзу, Парламентської асамблеї Ради Європи, Парламентської асамблеї ОБСЄ, Парламентської асамблеї НАТО, Представника ОБСЄ з питань свободи ЗМІ, Міжнародного комітету Червоного Хреста, Міжнародної федерації журналістів, Європейської федерації журналістів, міжнародної неурядової організації "Комітет захисту журналістів", міжнародної неурядової організації "Репортери без кордонів", Коаліції свободи медіа щодо забезпечення звільнення та повернення в Україну полонених та незаконно утримуваних журналістів (включно з громадянськими журналістами) (додається).

2. Доручити Голові Верховної Ради України забезпечити невідкладне направлення тексту Звернення до Організації Об'єднаних Націй, парламентів та урядів держав – членів Європейського Союзу та НАТО, Європейського Парламенту, Міжпарламентського Союзу, Парламентської асамблеї Ради Європи, Парламентської асамблеї ОБСЄ, Парламентської асамблеї НАТО,

Представника ОБСЄ з питань свободи ЗМІ, Міжнародного комітету Червоного Хреста, Міжнародної федерації журналістів, Європейської федерації журналістів, міжнародної неурядової організації "Комітет захисту журналістів", міжнародної неурядової організації "Репортери без кордонів", Коаліції свободи медіа щодо забезпечення звільнення та повернення в Україну полонених та незаконно утримуваних журналістів (включно з громадянськими журналістами).

3. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради
України

м. Київ
24 квітня 2024 року
№ 3666–ІХ

Р. СТЕФАНЧУК

ЗВЕРНЕННЯ

Верховної Ради України

до Організації Об'єднаних Націй, парламентів та урядів держав – членів Європейського Союзу та НАТО, Європейського Парламенту, Міжпарламентського Союзу, Парламентської асамблеї Ради Європи, Парламентської асамблеї ОБСЄ, Парламентської асамблеї НАТО, Представника ОБСЄ з питань свободи засобів масової інформації, Міжнародного комітету Червоного Хреста, Міжнародної федерації журналістів, Європейської федерації журналістів, міжнародної неурядової організації "Комітет захисту журналістів", міжнародної неурядової організації "Репортери без кордонів", Коаліції за свободу медіа щодо забезпечення звільнення та повернення в Україну полонених та незаконно утримуваних журналістів (включно з громадянськими журналістами)

Наголошуючи на тому, що свобода вираження поглядів, висвітлення інформації та свобода медіа мають вирішальне значення для забезпечення функціонування справжнього демократичного суспільства, зокрема під час дії воєнного стану,

підкреслюючи важливість ролі працівників медіа, журналістів, у тому числі громадянських, у справі інформування громадськості про порушення національного і міжнародного права, забезпечення доступу до достовірної інформації та формування об'єктивного уявлення про події в умовах збройної агресії російської федерації проти України,

беручи до уваги, що внаслідок широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України зріс рівень небезпеки у роботі журналістів та медіа, значна кількість журналістів загинули, зазнали поранень, були викрадені військовослужбовцями держави-агресора або зникли безвісти,

засуджуючи скоєні окупантами вбивства 70 журналістів, 10 з яких загинули під час виконання професійних обов'язків, а 60 – як учасники бойових дій або внаслідок російських обстрілів чи катувань,

беручи до уваги, що, за інформацією організацій, які входять до Європейської федерації журналістів (EFJ) та Платформи Ради Європи для захисту журналістики та безпеки журналістів, станом на початок 2024 року у російських в'язницях перебували щонайменше 17 українських журналістів, незаконно заарештованих на тимчасово окупованій російською федерацією території України,

висловлюючи стурбованість ситуацією щодо недотримання прав військових кореспондентів та цивільних заручників – громадянських журналістів, які незаконно утримуються на тимчасово окупованій території України або на території російської федерації, що становить серйозну загрозу їхньому життю та безпеці,

підкреслюючи важливість міжнародно-правових актів у сфері інструментів у галузі прав людини для захисту журналістів, які працюють в умовах конфліктів і тиску, зокрема Загальної декларації прав людини, Міжнародного пакту про громадянські і політичні права та Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод,

враховуючи резолюції Генеральної Асамблеї ООН A/RES/ES-11/6 (2023) "Принципи Статуту ООН, що лежать в основі досягнення всеохоплюючого, справедливого та сталого миру в Україні" та A/RES/78/215 (2023) "Безпека журналістів та питання безкарності", декларацію Комітету міністрів Ради Європи від 3 травня 1996 року "Про захист журналістів в умовах конфліктів і тиску", рекомендацію Комітету міністрів Ради Європи № R(96)4 "Про захист журналістів в умовах конфліктів і тиску", рекомендацію Комітету міністрів Ради Європи CM/Rec(2016)4 "Про захист журналістики й безпеку журналістів та інших працівників ЗМІ", резолюції Парламентської асамблеї Ради Європи № 1438 (2005) "Свобода преси і умови роботи журналістів у зонах конфліктів" та № 2317 (2020) "Загрози свободі ЗМІ та безпеці журналістів у Європі", рішення Ради міністрів закордонних справ ОБСЄ № 3/18 (2018) "Безпека журналістів",

підкреслюючи важливість статті 79 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року, яка передбачає, що журналісти мають розглядатися як цивільні особи та користуються захистом згідно із зазначеними конвенціями та Протоколом I, за умови що вони не вчиняють дій, несумісних з їхнім статусом цивільних осіб,

зважаючи на резолюцію Генеральної Асамблеї ООН A/RES/ES-11/6 (2023) "Принципи Статуту ООН, що лежать в основі досягнення всеохоплюючого, справедливого та сталого миру в Україні", в якій міститься заклик до звільнення всіх військовополонених і незаконно утримуваних осіб та повернення всіх інтернованих і примусово переміщених та депортованих цивільних осіб, у тому числі дітей,

наголошуючи на необхідності неухильного дотримання Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, Конвенції про закони і звичаї суходільної війни, Женевської конвенції про поводження з військовополоненими,

беручи до уваги свідоме прагнення російської федерації уникати з політичних мотивів звільнення українських журналістів, що збільшує загрозу їхньому життю та здоров'ю і підтверджує важливість посилення політико-дипломатичних зусиль для їх повернення,

підкреслюючи значення діалогу та співпраці між державними органами, представниками медіа, громадянським суспільством України та міжнародним співтовариством у зусиллях щодо звільнення полонених та повернення в Україну незаконно утримуваних журналістів (включно з громадянськими журналістами),

Верховна Рада України:

закликає міжнародне співтовариство посилити політико-дипломатичний тиск на російську федерацію з метою дотримання державою-агресором своїх міжнародних зобов'язань щодо забезпечення свободи медіа та захисту прав журналістів, забезпечення їхньої безпеки, а також повернення в Україну полонених та незаконно утримуваних українських журналістів (включно з громадянськими журналістами);

закликає міжнародні організації, парламенти та уряди іноземних держав активізувати зусилля на міжнародному та національному рівні для забезпечення звільнення та повернення в Україну всіх українських військовополонених та незаконно утримуваних громадян України, зокрема усіх полонених та незаконно утримуваних українських журналістів (включно з громадянськими журналістами);

закликає Організацію Об'єднаних Націй, Міжнародний комітет Червоного Хреста, міжнародні неурядові організації "Комітет захисту журналістів", "Репортери без кордонів", Коаліцію за свободу медіа, Європейську федерацію журналістів невідкладно вжити всіх можливих заходів для звільнення та повернення в Україну без жодних передумов усіх полонених та незаконно утримуваних російською федерацією українських журналістів;

закликає Міжнародний комітет Червоного Хреста, а також Комітет ООН проти катувань та Комітет з прав людини ООН консолідувати зусилля з метою покращення умов утримання полонених російською федерацією громадян України та запобігання катуванню, приниженню честі та гідності, порушенню прав людини, для встановлення місця перебування всіх бранців – громадян України, у тому числі полонених та незаконно утримуваних українських журналістів;

закликає міжнародне співтовариство вжити дієвих заходів, у тому числі через Міжнародний кримінальний суд, з метою забезпечення притягнення до відповідальності всіх осіб, винних у вчиненні на території України воєнних злочинів та злочинів проти людяності, зокрема стосовно журналістів;

закликає міжнародне співтовариство посилити санкційний тиск, у тому числі з використанням інструменту Глобального правозахисного механізму санкцій ЄС, на російську федерацію та осіб, безпосередньо причетних до грубого порушення прав людини, у тому числі журналістів та працівників медіа, на тимчасово окупованій російською федерацією території України;

закликає міжнародне співтовариство засудити напади на незалежних журналістів на тимчасово окупованій російською федерацією території України, зокрема вбивства, викрадення, свавільні арешти, насильницьке зникнення, катування та інші жорстокі, нелюдські або такі, що принижують гідність, види поводження і покарання, знищення засобів мовлення, переслідування інакодумців, зокрема українських громадянських журналістів, у тимчасово окупованій Автономній Республіці Крим та місті Севастополі.